

ଘାସମରା ଔଷଧ (ବିସ୍ପରିବାକ୍ ସୋଡ଼ିଅମ୍) ପ୍ରୟୋଗକରନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ରହିଯାଇଥିବା ଘାସରୁ ମଞ୍ଜି ନହେବା ପାଇଁ (ବୁଣିବାର ୪୫-୫୦ ଦିନ ପରେ) ହାତରେ ଘାସବାଛି ଦିଅନ୍ତୁ । ଯଦିଓ ରୁଆଧାନ କିଆରୀରେ କାଦୁଅ କରିବା ଓ ରୋଇବା ବେଳେ ଅନାବନା ଘାସମରି ଯାଇଥାଏ; ତଥାପି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉଠୁଥିବା ଘାସକୁ ଦମନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ରୁଆଧାନ କିଆରୀରେ ୩-୫ ସେ.ମି. ପାଣି ରଖାଗଲେ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ (କୋନୋ/ରୋଟାରି ଡ୍ରିଡ୍‌ର୍ ଚଳାଇ) ଘାସ ଦମନ କରିବା ସହଜ ହୋଇଥାଏ । ରୋଇବାର ୨୦-୨୫ ଦିନ ପରେ ହାତରେ ବାଛି ଘାସ ଦମନ କରାଯାଇପାରେ । ବର୍ଷା ଋତୁରେ ବୃଷ୍ଟି ପାତରେ ଅନିୟମିତତା ଯୋଗୁଁ ଘାସ ମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ଭବ ହେଉ ନଥିବାରୁ ଏହି ଉପାୟରେ ଘାସ ଦମନ କରିବା ବେଶ୍ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଥାଏ । ତେବେ, ଖରିଫ୍ ଋତୁରେ ଆକାଶ ମେଘମୁକ୍ତ ଥିବାବେଳେଗଜା-ପର ଘାସମରା ଔଷଧ (ରୋଇବାର ୧୫-୨୦ ଦିନ ପରେ) ପ୍ରୟୋଗ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ । ଋତି ଋତୁରେ ମଧ୍ୟ ଘାସ ମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗରୁ ସୁପକ ମିଳିଥାଏ । ଏହା ଦ୍ଵାରା ଘାସ ବାଛିବା ଜନିତ ଶ୍ମିଦ୍ଧ ଲାଘବ ହୋଇଥାଏ ।

ଜଳ ପରିଚାଳନା :

ଚେର ବଢ଼ିବା ଓ ପିଲ ହେବା ସମୟରେ ଜଳ ଅଭାବ ହେଲେ ଚେର ଭଲ ଭାବେ ବଢ଼ି ନପାରିବା ଯୋଗୁଁ ପିଲ ସଂଖ୍ୟା କମିଯାଏ ଓ ଅମଳ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ । ଧାନ ଫସଲରେ ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତାର ସଙ୍କଟ ସମୟ ହେଉଛି; କ) ଥୋଡ଼ିହେବା, ଖ) ଗର୍ଭ ଅବସ୍ଥା, ଗ) କେଣ୍ଡା ବାହାରିବା ଏବଂ ଘ) ଫୁଲ ହେବା । ଅଣଜଳ ସେଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ବୁଣାଧାନ କିଆରୀ ରେହିଡ଼ ଦେଇ ୫ ସେ.ମି. ଠିଆ ପାଣି ରଖାଯିବା ଦରକାର । ଜଳ ସେଚନର ସୁବିଧା ଥିଲେ କିଆରୀକୁ ଅଦଳ ବଦଳ କରି ଜଳ ସେଚନ କରିବା ଓ ନିଗିଡ଼ା ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଫୁଲ ହେବାର ୧୫-୨୦ ଦିନ ପରେ କିଆରୀରେ ଠିଆ ପାଣି ରଖିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

ରୋଗ-ପୋକ ପରିଚାଳନା :

ଡିଆରଥାର ୪୨ ଧାନ କିସମର ମହିଷା ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧିକ୍ଷମତା ରହିଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଏହି କିସମର କେତେକାଂଶରେ ବୀଜାଣୁ ଜନିତ ପତ୍ରପୋଡ଼ା ରୋଗ ଏବଂ ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧିକ୍ଷମତା ରହିଛି । ସଫାସୁତୁରା ଚାଷ, ରୋଗମୁକ୍ତ ବିହନ ବା ତଳି ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ନକରିବା ଦ୍ଵାରା ରୋଗ ପୋକ ହେବାର ଆଶଙ୍କା କମି ଯାଇଥାଏ । ସମନ୍ୱିତ ରୋଗ

ପୋକ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ କରି ରୋଗ ପୋକ ଦାଉରୁ ଫସଲକୁ ରକ୍ଷାକରା ଯାଇପାରେ । ତେବେ, ଅନୁକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ କୃଷକମାନେ ରାସାୟନିକ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଫସଲର ରୋଗ ପୋକ ଜନିତ କ୍ଷତି ହ୍ରାସ କରିପାରିବେ ।

ଅମଳ :

ଶତକଡ଼ା ୮୦ ଭାଗ କେଣ୍ଡା ଶୁଖି ନଡ଼ା ରଙ୍ଗର ହୋଇଗଲେ ଫସଲ ଅମଳ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତହୁଏ । ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଫସଲ କାଟି ପେଡାଲ୍ ପ୍ରେସର୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅମଳ କଲେ କମ୍ ସମୟ ଓ କମ୍ ଶ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । କେତେକ ଚାଷୀ ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି ଯେ ଋତି ଋତୁରେ କିଆରୀରେ ଏହି କିସମର ଧାନ ଝଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଏଥିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କିସମ ତୁଳନାରେ ଏକ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ ଫସଲ ଅମଳ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଅମଳ ହୋଇଥିବା ଶସ୍ୟକୁ ଖଳାରେ ବା ତାରପୋଲିନ୍ ଉପରେ ଶୁଖାଇ ଜଳାୟ ଅଂଶକୁ ୧୨% କୁ ଅଣାଯିବା ପରେ ସାଇତା ଯାଇଥାଏ ।

ଯୋଗାଯୋଗ ଠିକଣା :

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

ପ୍ରଥମ ମହଲା, ସିଜି ବ୍ଲକ୍, ନାସ୍କ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ଦେବ ପ୍ରକାଶ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ମାର୍ଗ,

ପୁଷ୍ପା କ୍ୟାମ୍ପସ୍, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ - ୧୧୦୦୧୨, ଭାରତ

ଟେଲିଫୋନ : +୯୧-୦୧୧-୬୬୭୭୭୩୦୦୦

ଫାକ୍ସ : +୯୧-୦୧୧-୨୫୮୪୧୮୦୧

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (IRRI), ଓଡ଼ିଶା

ଓଡ଼ିଶା ହବ୍ ଅଫିସ୍, ପ୍ଲଟ୍ ୩୪୦/ସି, ଶହୀଦ ନଗର,

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୭୫୧୦୦୭

ଟେଲିଫୋନ : ୦୬୭୪-୨୫୮୪୯୨୯

www.irri.org www.rkbodisha.in www.knowledgebank.irri.org

ଡିଆରଥାର ଧାନ ୪୨

(ଏକ ମରୁଡ଼ି ସହନଶୀଳ ଧାନ କିସମ)

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

www.irri.org www.rkbodisha.in www.knowledgebank.irri.org

କିସମ ସମ୍ପର୍କରେ :

ଡିଆରଆର ଧାନ ୪୨ ଏକ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ, ସଅଳ ଅବଧି (୧୨୦ ଦିନ) ମରୁଡ଼ି ସହନ ଶୀଳ ଧାନ କିସମ ଅଟେ । ଏହି କିସମ ଜିପ ଜମି ଏବଂ ମରୁଡ଼ି ପ୍ରବଣ ଅଳ୍ପ ଖାଲ ଜମି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଟେ । ଏହା ଅଳ୍ପ ଡେଙ୍ଗା (୧୦୦-୧୦୫ ସେ.ମି.) ଓ ଏହାର ଦାନା ଉନ୍ନତ ମାନର (ସରୁ ଲମ୍ବା) ଅଟେ । ଏହା ଅଧିକ ଅମଳ କ୍ଷମ (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୫.୦ ରୁ ୫.୫ ଟନ୍) ହୋଇଥିବାରୁ ଉଭୟ ଖରିଫ ଓ ରବି ଋତୁରେ ସମାନ ଅବଧିର ଅଳ୍ପ ଅମଳ ଦେଉଥିବା ଧାନ କିସମ ବଦଳରେ ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏହା ମରୁଡ଼ି ସହନ ଶୀଳ ହେବା ସହିତ ମରୁଡ଼ି ଅବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ୟ କିସମ ତୁଳନାରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୦.୫ରୁ ୧.୫ ଟନ୍ ଅଧିକ ଅମଳ ଦେଇଥାଏ । ଏହି କିସମ ଶୀଘ୍ର ଅମଳ ହେଉ ଥିବାରୁ ଦୁଇ ବା ତିନି ଫସଲ କରାଯାଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଚାଷୀମାନେ ଧାନ ଅମଳ ପରେ ପନିପରିବା ବା ଆଳୁ ଫସଲ ଚାଷ କରିବାରେ ସୁବିଧା ହେବା ପାଇଁ ଏହି କିସମକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥାନ୍ତି ।

ଜିପରି ଚାଷ କରାଯିବ ?

ଜମି ଓ ମୃତ୍ତିକାର ପ୍ରକାର, ଜଳର ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଋତୁ ଅନୁସାରେ ଡିଆରଆର ଧାନ ୪୨କୁ ବୁଣାଧାନ ବା ରୁଆଧାନ ଭାବେ ଚାଷ କରାଯାଇ ପାରେ । ଖରିଫ ଋତୁରେ ସାର ଓ ବିହନ ବୁଣାଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଏବଂ ରବି ଋତୁରେ ଡ୍ରମ୍‌ସିଡର୍ ବ୍ୟବହାର କରି ବିହନ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ । ସମୟ, ପରିଶ୍ରମ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଇବା ପାଇଁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ମଧ୍ୟ ରୁଆଯାଉଛି । ଲେଜର୍ ଲେବଲର୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ବଡ଼ ଆକାରର ଜମିକୁ ସମତୁଲ କରାଗଲେ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳିପାରିବ ।

ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି :

ପ୍ରଥମ ଥର ହଳ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ ଜୈବିକ ଖତକୁ ସମାନ ଭାବେ ଜମିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ରୋଇବାର ୨-୩ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମ ହଳ ବା ଗଭୀର ହଳକାର୍ଯ୍ୟ ସାରି ଦେବା ଭଲ । ପ୍ରଥମ ଥର ହଳ କରିବାର ୭-୧୦ ଦିନ ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ହଳ କରିବା ଦରକାର । ଏହାର ୧୦ ଦିନ ପରେ ଏବଂ ରୋଇବାର ଦିନେ ପୂର୍ବରୁ କାଦୁଅ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବୁଣାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ (ଅଣଜଳସେଚିତ) କୁନ୍ ମାସରେ ୫୦-୬୦ ସେ.ମି. ବୃଷ୍ଟିପାତ ହେବା ପରେ ହଳ କରିବା ଦରକାର । ଏହାର ୧୦-୧୨ ଦିନ ପରେ ପୁଣି ଥରେ ହଳ କରି ମଇ ଦେଇ ଦେଲେ ଘାସ ମରିବା ସହିତ ମାଟି ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇଥାଏ । ରବି ଋତୁରେ ଥରେ ବା ଦୁଇ ଥର ହଳ କରିବା ପରେ କାଦୁଅ କଲେ ପୁରୁଣା ଫସଲର ମୂଳ ଓ ଅନାବନା ଘାସ ମାଟିରେ ମିଶି

ଯାଇଥାଏ । କାଦୁଅ କରିବା ଓ ମଇ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଜଳ ଆବଶ୍ୟକତା ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ ।

ବିହନ ବିଶୋଧନ :

ଭରସା ଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଉନ୍ନତ ମାନର ପ୍ରମାଣୀ କୃତ ବିହନ କିଣନ୍ତୁ । ଗୋଟିଏ ରାତି ପାଇଁ ବିହନକୁ ପାଣିରେ ଭିଜାଇ ବିହନ ଉପଚାର କରାଯାଇ ପାରେ । ଶତକଡ଼ା ୨୦ ଭାଗ ଲବଣ ଦ୍ରବଣରେ ବିହନକୁ ବୁଡ଼ାଇବା ପରେ ଏହାକୁ ସଫା ପାଣିରେ ଧୋଇ ମଧ୍ୟ ବିହନ ଉପଚାର କରାଯାଇ ପାରିବ । ଅଗାଡ଼ି ବା ଭାସୁଥିବା ଧାନକୁ ବାହାର କରି ପାଣି ନିଗାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ । ବିହନକୁ ଦିନେ ବା ଦୁଇ ଦିନ ଛାଇରେ ଶୁଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ରୋଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ବିହନ ସହିତ ୨ ଗ୍ରାମ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ବୁଣିବା ଓ ରୋଇବା :

ବୁଣିବା ପାଇଁ ଉପଚାର ଏବଂ ବିଶୋଧନ ହୋଇଥିବା ବିହନ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ବିହନ ବୁଣା ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୬୦ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଛଟାବୁଣା ପାଇଁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୭୦ କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ଦରକାର ହୁଏ । ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଶୁଷ୍କ/ଆର୍ଦ୍ର ଉଚ୍ଚ ପଟାଳି ବା ମସିଣା ତଳି ପଟାଳି କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏକ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ରୋଇବା ପାଇଁ ୧୦୦୦ ବର୍ଗ ମିଟର ତଳି ପଟାଳି ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଏଥିରେ ୪୦ କି.ଗ୍ରା. ଗଜା ହୋଇଥିବା ବିହନ ବୁଣାଯିବା ଦରକାର । ପ୍ରାୟ ୨୦-୨୫ ଦିନର ତଳିକୁ ହାତରେ ବା ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ କାଦୁଅ ଜମିରେ ରୁଆ ଯାଇଥାଏ । ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ୨୦ x ୧୦ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ବୁଦା ପ୍ରତି ୨-୩ ଟି ତଳି ରୁଆ ଯିବା ଦରକାର । ଡ୍ରମ୍‌ସିଡର୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୬୦ କି.ଗ୍ରା. ଗଜା ହୋଇଥିବା ବିହନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।

ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନା :

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ସ୍ଥାନ ଭିତ୍ତିକ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ “ଧାନ ଫସଲ ପରିଚାଳକ” ନାମରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ୱେବ୍ ଆପ୍ (<http://webapps.irri.org/in/od/rcm/>) ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ବିହନ କିସମ, ମୃତ୍ତିକାର ଉର୍ବରତା ଓ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଅମଳ ଆଧାରରେ “ଧାନ ଫସଲ ପରିଚାଳକ” ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ସାର ପ୍ରୟୋଗରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହ୍ରାସ ଓ ଅଧିକ ଅମଳ ପାଇବା

ନିମନ୍ତେ କୃଷକ ମାନଙ୍କୁ ମୃତ୍ତିକା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକାର୍ତ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ତେବେ ସାଧାରଣ ଅନୁମୋଦନ ଅନୁସରଣ କରାଯାଉଥିଲେ, ସମସ୍ତ ଫସଫରସ ଓ ପଟାସ ସାରକୁ ଶେଷ ଓଡ଼ ଚାଷ ବେଳେ ପ୍ରୟୋଗକରିବା ଦରକାର । ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରକୁ ତିନି କିଣ୍ଡରେ; ବୁଣିବା ବେଳେ ଅଧା ପରିମାଣର, ପିଲ ବେଳେ ଏକ-ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଏବଂ ଥୋଡ଼ ହେବା ବେଳେ ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ଦରକାର (ସାରଣୀ ଦେଖନ୍ତୁ) ।

ଡିଆରଆର ଧାନ ୪୨ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଖାଦ୍ୟସାର ଅନୁମୋଦନ :

ଫସଲ ପ୍ରକାର	ଯବକ୍ଷାରଜାନ (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା.)*	ଫସଫରସ୍ (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା.)	ପଟାସ୍ (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା.)	ଦସ୍ତା (ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା.)
ଶୁଷ୍କ ବୁଣାଧାନ (ଖରିଫ)	୩୦:୧୫:୧୫ (ବୁଣିବାର ୨୦, ୪୦-୪୫, ୬୦-୬୫ ଦିନ ପରେ)	୩୦	୩୦	୨୫
ଆର୍ଦ୍ର ବୁଣାଧାନ (ରବି)	୪୦:୨୦:୨୦ (ବୁଣିବାର ୧୫-୨୦, ୪୦-୪୫, ୬୦-୬୫ ଦିନ ପରେ)	୪୦	୪୦	୨୫
ଯାନ୍ତ୍ରିକ ରୁଆ/ ହାତରୁଆ	୪୦:୨୦:୨୦ (ରୋଇବାର ୦, ୨୦-୨୫, ୪୦-୪୫ ଦିନ ପରେ)	୪୦	୪୦	୨୫

* ଯଦି ପତ୍ରରଙ୍ଗଚାର୍ଟ (LCC) ସାହାଯ୍ୟରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥାଏ, ତେବେ ସଙ୍କଟ ମୂଲ୍ୟ ଭାବରେ ଛଟାବୁଣା ପାଇଁ ୩ ଓ ଧାଡ଼ିବୁଣା ପାଇଁ ୪ ନେବାକୁ ହେବ । କିଆରୀରେ ପାଣି ଜମି ରହିଥିଲେ, ଗଛ ଶୀଘ୍ର ବଢିବା ପାଇଁ ପାଣି ନିଗିଡ଼ି ଯିବାର ୫-୭ ଦିନ ପରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨୦ କି.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାରଜାନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଅନାବନା ଘାସ ପରିଚାଳନା :

ମୃତ୍ତିକାର ଜଳୀୟ ଅଂଶ ଅନୁସାରେ ବୁଣାଧାନ ପାଇଁ ବୁଣିବାର ୩-୫ ଦିନ ପରେ ସଅଳଗଜା-ପର ଘାସ ମରା ଔଷଧ (ପେଣ୍ଡିମେଥାଲିନ୍, ପ୍ରେଟିଲାକ୍ଲୋର୍) ଏବଂ ବୁଣିବାର ୧୫-୨୦ ଦିନ ପରେଗଜା-ପର